

Umûr-ı Tıbbiye-i Mülkiye ve Sıhhiye-i Umûmiye'ye Göre

OSMANLI'DA KOLERA

(1910-1911)

Arzu Şahin

İçindekiler

Şekiller Listesi.....	6
Tablolar Listesi	7
Kısaltmalar.....	8
Ön Söz.....	13
Giriş	15
1. Eser Hakkında.....	19
2. Meclis-i Umûr-ı Tıbbiye-i Mülkiye ve Sıhhiye-i Umûmiye	23
2.1. Vilayetlerde Sıhhiye Teşkilatı	28
3. 1910 (1326) Tarihinde Osmanlı'da Kolera Salgını	33
3.1. Osmanlı Vilayet ve Sancaklarında Kolera.....	33
3.1.1. Anadolu Vilayetlerinde Görülen Kolera	35
3.1.2. Rumeli Vilayetlerinde Kolera	40
3.1.3. Trablusgarp, Irak, Suriye ve Hicaz Vilayetlerinde Kolera	43
3.1.4. İstanbul Vilayeti'nde Kolera	45
3.2. Osmanlı Vilayetlerinde Alınan Genel Sıhhi Tedbirler	50
3.2.1. Vilayet ve Sancaklarda Alınan Tedbirler	50
3.2.2. İstanbul'da Alınan Tedbirler.....	53
3.2.3. Meclis-i Umûr-ı Tıbbiye-i Mülkiye ve Sıhhiye-i Umûmiye'nin Aldığı Kararlar.....	54
4. 1911 (1327) Tarihinde Osmanlı'da Kolera	59
4.1. Anadolu, Suriye ve Irak Coğrafyasında Kolera.....	59
4.2. Rumeli Coğrafyasında Kolera.....	70
4.3. İstanbul'da Kolera.....	73
Sonuç.....	81
Transkripsiyon.....	85
Dizin	469

Ön Söz

Salgın hastalıklar tarihi hakkında bugüne kadar pek çok eser kaleme alınmıştır. Bunlar arasında *veba* ve *kolera* gibi salgın hastalıklar hakkında yazılanlar daha büyük ölçüde dikkat çekmektedir. 19. yüzyıldan itibaren vebanın yerini alan kolera hastalığı, 20. yüzyıl başlarında da kendini göstermeye devam etmiş ve toplu ölümlerin yaşanmasına sebep olmuştur. Toplum içinde büyük tahribat yaşanmasına neden olan bu hastalıkların önlenmesine yönelik olarak, Osmanlı döneminde de çeşitli layiha, risale, talimatname gibi eserler vücuda getirilmiş ve genel sağlığın korunması hususunda çalışmalar yapılmıştır.

Elinizdeki kitap, 1910-1911 tarihinde Osmanlı topraklarına sirayet eden kolera hakkında *Meclis-i Tibbiye-i Mülkiye ve Sıhhiye-i Umûmiye* teşkilatı tarafından hazırlanan basma eserin tanıtımına ve değerlendirilmesine yöneliktir. Bu tür basma eserlerin çevirilerinin yapılarak, ilim dünyasının istifadesine sunulması önem arz etmektedir. Söz konusu eserin transkripti yapılmak suretiyle bir değerlendirmeye tabi tutularak bu alanda yapılan çalışmalara bir katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Bu çalışmanın kitap haline getirilmesinde kıymetli vakitlerini ayırarak, desteklerini esirgemeyen kıymetli hocam Prof. Dr. İbrahim Yılmazçelik'e teşekkürlerimi arz ederim. Ayrıca maddi manevi destekleri ve sonsuz sabırları için aileme minnettar olduğumu belirtmeliyim.

Dr. Arzu ŞAHİN

Elazığ, 2022